

Jaszczurka

Starożytni przypisywali temu gadowi wiele znaczeń. Miłość tego stworzenia do słońca spowodowała, że wykształciła się symbolika, dająca wyraz idei przyszłego życia w królestwie światłości. Dlatego też bardzo często przedstawiano jaszczurki na grobach i urnach z popiołami zmarłych. Idea ta legła u podstaw kompozycji statuy Apollina Sauroktonosa (Zabijającego Jaszczurkę). Interpretowano ją jako tęsknotę do wejścia przez śmierć w światłość przyszłego życia. Przeświadczenie o tym, że jaszczurka co roku zmienia skórę, spowodowało, że podobnie jak wąż stała się symbolem odrodzenia. Księga Przysłów wymienia tego gada jako jednego z niewielu zwierząt, które mimo swych niewielkich rozmiarów odznaczają się szczególną mądrością. Opowieść Hugona ze Św. Wiktora o jaszczurce, która na starość traci wzrok i, chcąc pomóc sobie, znajduje ścianę zwróconą na wschód i przez wąską szparę wpatruje się we wschodzące słońce, jest również lekcją dla człowieka. Gdy oko jego serca zaciemni się, powinien pójść do Chrystusa („Wschodzące Słońce”), aby przez Ducha Świętego zajaśniał On w jego sercu i okazał mu światło swego miłosierdzia. W sztuce średniowiecza związek jaszczurki ze światłem spowodował, że przedstawiano ją na lampach i świecznikach, umieszczane zaś tuż nad ziemią, jak gdyby wychodziły z ciemności, są symbolem tęsknoty za światłem.